FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav světových dějin

Posudek oponenta bakalářské práce

Přemysl ČERNÍK, *Magna Carta and Its Road through English (British) Constitutional History*, Ústav anglofonních literatur a kultur, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2012, 48 stran

Přemysl Černík si, zejména vezmeme-li v potaz, že se jedná „pouze“ o bakalářskou práci, zvolil velmi ambiciózní cíl – pojednat o cestě *Magny Charty Libertatum*, *Velké listiny svobod*, anglickými středověkými, raně novověkými a novověkými ústavními dějinami, stejně jako – ve druhém plánu – dějinami Spojených států amerických. Černíkův cíl byl o to náročnější, že se rozhodl pro analýzu jednoho ze základních kamenů anglické (britské) ústavnosti, dokumentu, který poznamenal dějiny nejen ostrovního státu naprosto zásadním způsobem. Černík se navíc nezaměřil pouze na historickou analýzu tohoto dokumentu, nýbrž také na *Magnu Chartu* jakožto „metamorfický fenomén, který se v mnoha situacích stal v rukou dobových myslitelů účinnou pacifistickou zbraní“, což mu situaci rozhodně neusnadnilo. Přesto, předesílám hned na začátku, napsal velmi solidní práci, plně vyhovující nárokům, jeř jsou na tento typ prací kladeny.

Bakalářská práce Přemysla Černíka je rozdělena do několika kapitol, jež jsou řazeny logickým, v zásadě chronologickým způsobem, odpovídajícím autorovu pojetí. V první kapitole Černík podle mě zcela správně načrtl historický kontext a okolnosti, které přispěly ke vzniku *Magny Charty*; tato kapitola sice není nijak objevná, nýbrž spíše popisná, pro další část práce je nicméně tento nástin poměrně důležitý. Za přínosnou část Černíkovy bakalářky naopak pokládám následující dvě kapitoly, zejména pasáže věnované letům 1625-1689

nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
IČ: 00216208
DIČ: CZ00216208

Tel.: (+420) 221 619 203
Fax: (+420) 221 619 385
Mobil: (+420) 724 059 752

jaroslav.valkoun@ff.cuni.cz
http://usd.ff.cuni.cz
makovar@atlas.cz

(strany 24-31). Autor v nich prokázal, že se velmi dobře orientuje ve složitých poměrech anglického „revolučního 17. století“, během něhož sehrály spory o interpretaci zásadních ústavních dokumentů včetně *Magny Charty* velmi důležitou roli. V této souvislosti je možná škoda, že autor nevěnoval větší pozornost událostem spojeným s tzv. Slavnou revolucí (*Glorious Revolution*) z let 1688-1690 a že se alespoň orientačně nepodíval na odborné práce českých či jiných neanglických právních historiků, například profesora Jana Kuklíka mladšího – pohled zvnějšku je totiž vždycky důležitý, obohacující a inspirující. Touto poznámkou ale nechci v žádném případě říci, že by pramenná základna a odborná literatura, z nichž Přemysl Černík vycházel, nebyly dostatečné, naopak – jeho seznam použitých vydaných pramenů a odborné literatury je z pohledu historika v pořádku, zvláště vezmeme-li v potaz, že prací, týkajících se *Magny Charty* a její role v anglických (britských) dějinách je takřka „nekonečně mnoho“ a že je třeba z nich opravdu pečlivě vybírat. Ocenění si zaslouží i další část Černíkovy bakalářské práce nazvaná *The American Legacy*, věnovaná zřejmě nejvýznamnějšímu „odkazu“ *Magny Charty* za Atlantikem a jejímu vlivu na Deklaraci o nezávislosti a o unii z roku 1776 a na ústavu Spojených států amerických (s. 35-41), byť by i v tomto případě bylo možno načrtnuté teze, úvahy a závěry rozpracovat i ve formátu bakalářské práce podrobněji, než autor učinil.

Na závěr svého posudku bych rád podotkl a snad i zdůraznil, že Přemysl Černík není profesí historik, a jeho práce proto logicky není klasická historická studie; metodologické postupy, které používá, jsou pro klasické historiky snad až příliš nekonvenční a zdánlivě povrchní (s důrazem na slovo „zdánlivě“). Jeho práce je naopak v nejlepším slova smyslu mezioborová a jako taková si podle mého názoru zaslouží uznání za odvážný přístup,

nekonvenčnost způsob zpracování i závěry, jež jsou i pro historika obecných dějin bez problémů akceptovatelné.

Vzhledem k tomu, že bakalářská práce Přemysla Černíka je v pořádku po formální i po obsahové stránce, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji její hodnocení klasifikačním stupněm „výborně“.

V Praze 30. ledna 2012

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.
Ústav světových dějin FF UK v Praze